

‘La viljen din skje på jorden som i himmelen.

Må du bygge din kirke gjennom lidelse.

Gi at våre forfølgere kan vende seg til deg.’

Fra ‘Herrens bønn for de forfulgte’ Side 12

Kjemper for Myanmars frihet **2** | Kidnappede kristne jenter holdt ut i tro **3**
De ga ikke opp sin tro og samvittighet **4** | Der kristne samfunn kveles **10**
Lar oss møte Kirkens glemte historie i Tyrkia **14** | Velsignet i prøvelse **16**

MED LIVET PÅ SPEL FOR DEMOKRATI

Han var flyktning i 23 år etter ei flukt for livet i 1988. No er Aung Myo Min flyktning på nytt – denne gongen som menneskerettsminister i ei skuggeregjering.

TEKST: JOHANNES MORKEN

■ **I 1988 slo hæren** i Burma (Myanmar) brutalt ned studentdemonstrasjonane Myo Min stod sentralt i. I eksil i nabolandet Thailand starta han eit arbeid for å utdanna unge som skulle byggja sivilsamfunn. Kull etter kull kom over grensa for å få opplæring i demokrati og menneskerettar før dei drog heim.

I 2012, etter at det reine militærstyret var borte, kunne Myo Min flytta organisasjonen Equality Myanmar inn i landet, som partner for Stefanusalliansen.

– Håpet var at vi gjekk mot demokrati. Så kom kuppet, seier Myo Min.

Krevjande flukt

Den dramatiske natta til 1. februar vart Myo Min varsla av vener og gjekk under jorda. Han vart verna av vener.

Etter ei krevjande flukt gjennom India, kom Myo Min til «eit land i Europa».

Skuggeregjeringa kjempar for å erstatta juntaen, og den bed det internasjonale samfunnet om anerkjenning – som legitim representant for Myanmar. Noreg har ikkje gjort det. Men Utanriksdepartementet møtte Myo Min då Stefanusalliansen var vertskap for han i slutten av september.

Oppheva døgnrytme

Frå «kontoret» leier Myo Min eit menneskerettsdepartement med ein stab på fem – alle er frivillige. Dei skal dokumentere massive overgrep.

Regjeringsmedlemmane sit i Asia, Europa og Amerika. Dei digitale møta skjer til alle tider av det europeiske døgnnet. All sunn døgnrytme er oppheva for Myo Min som slit med helseproblem etter å ha fått transplantert ei nyre.

Aung Myo Min vil ha norsk anerkjenning, men han får berre samarbeid.

” Hæren i Myanmar er ein kriminell institusjon.

Aung Myo Min

Skuggeregjeringa vart vald av dei parlamentsmedlemmane som ikkje blei arresterte under kuppet. Nokre er partifolk. Andre er frå etniske folkegrupper. Myo Min er henta frå sivilsamfunnet.

– Kva skilnader ser du mellom situasjonen no og i 1988 då du første gong flykta for livet?

– Den gongen var det berre studentar som demonstrerte, i 2021 er det mange frå alle generasjonar.

– I 1988 visste vi berre at vi var mot eittpartistaten. Vi visste ikkje kva vi ville ha i staden. No vil vi ha eit demokrati, ein føderasjon mellom dei ulike statane i Myanmar.

«Vi var hjernevaska»

Myo Min erkjenner at «i 1988 var vi hjernevaska med at dei etniske gruppene var fiendar av staten».

– Vi visste ikkje kvifor etniske opprørsgrupper kjempa mot staten. No forstår også unge at dei etniske gruppene har vore brutalt undertrykte av hæren i mange tiår.

– I 1988 hadde vi ikkje kunnskap om menneskerettar som ytringsfridom og trusfridom. No kjempar vi for demokrati med menneskerettar. Vi har endra tenkjemåten i synet på kvinner, etniske folkegrupper og LHBT-personar, seier Myo Min som sjølv er homofil.

– Vi vil ha slutt på diskrimineringa, seier Myo Min.

Tek til våpen

– Skuggeregjeringa har oppfordra til væpna motstand. Kvifor?

– Motstanden mot kuppet var i starten fredelig. Dei militære starta valden, ved å arrestera og skyta demonstrantar og brenna landsbyar. Det er ingen tvil om kven som starta valden. Hæren i Myanmar er ein kriminell institusjon. ■

Magasinet
stefanus

Utgiver:
Stefanusalliansen

Adresse:
Trondheimsveien 137,
pb 6603 Rodeløkka,
0502 Oslo

post@stefanus.no

Telefon:
23 40 88 00

Ansv. redaktør:
Johannes Morken
jm@stefanus.no

Redaksjon:
Marianne Haugerud
Birgitte Moe Olsen
Hilde Skaar Vollebæk

Forside:
Nonner i St. Gabriel-
klosteret i Tyrkia

Foto: Erlend Berge

Design:
Tyde: Bendik Schøien

Trykk:
Kai Hansen Trykkeri

Opplag:
16 200

Gavekonto:
3000 14 57922

VIPPS:
19013

Stefanusalliansen er en misjons- og menneskerettsorganisasjon med et særskilt fokus på trosfrihet.

Synspunkter i artikler står for forfatteres og intervjuobjekters regning. Stefanusalliansens meninger kommer til uttrykk i artikler skrevet av staben.

Vi følger personopplysningsloven.

Magasinet kommer gratis sju ganger i året. Bestill med SMS: MAGASIN til 2377 eller post@stefanus.no

Tilgjengelig som podkast. Kontakt KABB: kabb@kabb.no

www.stefanus.no
f/stefanusalliansen
@stefanusalliansen

TRU I MØRKE FANGEHOL

Den islamistiske terror-rørsla Boko Haram i Nigeria har kidnappa tusenvis av skulejenter. Boko Haram tyder «vestleg utdanning er synd».

■ **Dei første offera** kom frå byen Chibok i Borno-staten. I april 2014 kidnappa Boko Haram 300 kristne jenter på ein internatskule. Dei kunne blitt gløymde. Men twitterknaggen #BringBackOurGirls gjorde lagnaden deira kjent. I oktober 2016 vart 21 Chibok-gislar sette fri. I mai året etter kom nye 82 jenter ut. 112 er framleis sakna.

Ei overraskande historie

To journalistar frå den amerikanske avisa Wall Street Journal ville finna ut kva som hadde hendt og kvifor jentene hadde overlevd.

Dei oppsøkte politiske, diplomatiske og militære aktørar i tre verdsdelar. Men den sterkaste historia fekk dei i intervju med kring 20 av dei frigjevne. Det fortel dei i det amerikanske kristne magasinet Christianity Today.

Jentene heldt ut tre års fangenskap og hardt press for å konvertera til ei fanatisk form for islam. Gjentekne gonger blei jentene fortalde at foreldra deira var døde, at kyrkjene var brende og at samfunnet deira hadde heist flagget til Boko Haram.

Men jentene gav ikkje opp.

Gøymde ein bibel

Ei jente hadde klart å gøyma ein bibel under kleda sine. Jentene kunne memorera Jobs bok – om å halda ut ufatteleg lidning.

Kidnapparane gav jentene bøker for at dei skulle skriva koranvers. Ei av jentene starta i staden å skriva dagbok, for å hugsa alt som hadde hendt sidan skotsalvene og bortføringa natta til 15. april 2014. Ho ville ein dag fortelja historia.

Flere gjorde så det same. Dei skreiv utdrag mellom anna av Salme 22,3: «Min Gud, eg ropar om dagen, men du svarar ikkje, eg ropar om natta og finn ikkje ro».

Dei 82 Chibok-jentene som blei sette fri i 2017.

Etter to år var mange kraftig underernærte. Dei byrja å bytta på å fasta og eta. Slik vart svolten Boko Haram brukte for å knekkja dei, gjort om til styrke.

Slutta å vera redde

Jentene vart truga med at dei ville få hovudet kappa dersom dei flykta. Men gradvis byrja Boko Harams makt å minka. Jentene byrja å synga songar frå skulekoret. «Vi slutta å vera redde», fortalde ei av dei.

” Chibok-jentene har lært bort ei kraftfull lekse.

Verdspessa hadde, skriv journalistane, berre sett på religiøs identitet som kjelde til konflikt, vald og død i Nigeria. No fekk to garva reporterar eit sterkt møte med kristen tru som styrke og hjelp til å overleva.

Chibok-jentene har lært bort ei kraftfull lekse til fanatikarane og til oss som aldri vert stilte på slike val.

I denne utgåva av Magasinet Stefanus får du møta mange andre som heldt ut fangenskap for trua og samvitet. ■

■ Johannes Morken
Redaktør

SPERRET INNE FOR SIN TRO

De sitter i fangenskap, sperret inne av regimer eller terrorister som ikke tolererer deres tro eller samvittighet.

TEKST: JOHANNES MORKEN

Maleri: Reidar Kolbrek

Her er et utvalg modige mennesker som har betalt en høy pris fordi de ikke ville benekte sin tro eller gi opp sin samvittighet i kampen for andres rettigheter.

Hong Kong: Fengslet redaktør

Jimmy Lai rømte fra Kommunist-Kina til Hong Kong da han var 12 år. Til tross for sitt britiske statsborgerskap har han valgt å bli værende for å kjempe mot den kinesiske regjeringens inngrep i Hong Kongs friheter.

Lai har grunnlagt den populære avisen Apple Daily, som har vært en av de viktigste bidragsyterne til den demokratiske leiren i Hong Kong. Politiet gjennomførte razzia i august 2020. Den 17. juni i år frøs myndighetene alle aktiva. Avisen måtte gi opp.

Jimmy Lai, som har vært åpen om sin katolske tro, har vært en utrettelig talsmann for religionsfrihet i Kina og åpent uttrykt bekymring for trosfriheten i Hong Kong.

Etter å ha vært kortvarig arrestert i august i 2020, ble han på nytt arrestert 2. desember. Han ble nektet løslatelse mot kausjon.

Lai ble 12. desember tiltalt for å ha samarbeidet med utenlandske krefter. Han ble den første profilerte personen som er tiltalt etter den nye nasjonale sikkerhetsloven som Kina har innført for å feste grepet om Hong Kong. Han har vært internert siden.

Jimmy Lai – internert siden desember 2020.

Kina: Kristen uigur fikk 15 år

Alimujiang Yimiti (Alim) er en uigur-kristen som konverterte fra islam i 1995. Han og hans kone Gulinuer var ledere av en huskirke i Kashgar i Xinjiang-provinsen i Kina.

Kinas massive undertrykkelse av den hovedsakelig muslimske uigur-minoriteten vekker økende fordømmelse. Alim er del av en liten kristen minoritet.

I januar 2008 ble han arrestert for «mistanke om å oppfordre til undergraving av statsmakten» og «lekket statshemmeligheter til utlandet». Den første anklagen ble senere droppet.

Alim – arrestert siden 2008.

I en hemmelig rettergang i 2009 ble han dømt for å «røpe statshemmeligheter for utenlandske individer». Alim hadde hatt en privat samtale med en amerikansk kristen venn. Dommen var 15 års fengsel og 5 års tap av politiske rettigheter.

I september 2008 uttalte FNs menneskerettighetsråds arbeidsgruppe for vilkårlig frihetsberøvelse at fengslingen av ham «(...) er vilkårlig, i strid med [...] Verdenserklæringen om menneskerettigheter» og at han «holdes i forvaring utelukkende for sin religiøse tro».

I 2013 informerte fengslet hans kone om at det var slutt på å besøke ham en gang i måneden, nå ble det en gang hver tredje måned. Stefanusalliansen sendte appell for ham i 2017.

Kina: Journalist kan dø i fengsel

Zhang Zhan, en kristen journalist som rapporterte om myndighetenes håndtering av korona-epidemien i episeretret Wuhan, ble arrestert i mai 2020 og i desember dømt til fire års fengsel.

Stefanusalliansen har sendt appell for henne.

Hun har sultestreiket mot uverdigg behandling i fengselet. I fjor ble hun tvangsmatet på en måte som karakteriseres som tortur.

I starten av september 2021 slo både International Federation for Human Rights og Amnesty International ny alarm om hennes helsetilstand og den vilkårlige og uberettigede fengslingen. Over 40 internasjonale menneskerettsorganisasjoner sendte 17. september brev til Kinas president Xi Jinping med krav om hennes løslatelse.

Zhang Zhan lå på fengselssykehus mellom 31. juli og 11. august. Frykten er at hun dør i fengselet. Familien er det aller meste av tiden blitt nektet å besøke henne.

Zhang Zhan – fengslet siden mai 2020.

” Jimmy Lai, som har vært åpen om sin katolske tro, har vært en utrettelig talsmann for religionsfrihet i Kina.

Vietnam:**Advokat i kamp for andre**

Nguyen Bac Truyen er en modig advokat som har årevis bak seg i fengsel og har møtt regimets jernneve for sin utrettelige kamp for andres rettigheter.

Nguyen Bac Truyen er hoa hao-buddhist som står opp også for andre trosminoriteters rettigheter. Han har gitt gratis juridisk hjelp til krigsveteraner, ofre for landtyveri og aktivister for trosfrihet og demokrati.

Nguyen Bac Truyen sonet fra 2007 en dom på tre og et halvt års fengsel.

Han og hans kone ble en rekke ganger trakassert og overfalt av regimets folk.

Den 30. juli 2017 ble Nguyen Bac Truyen overfalt og bortført av politiet. Først etter seks måneder fikk hans kone se ham igjen.

Advokatene fikk først møte ham få dager før retts-saken i Hanoi 5. april 2018. Der ble han – og flere andre aktivister for demokrati, dømt til lange fengselsstraffer. Nguyen Bac Truyen fikk 11 års fengsel.

Han fikk Stefanusprisen i 2020.

Nguyen Bac Truyen – 11 års fengsel. Foto: AFP

Russland:**Fengsler Jehovas vitner**

Dennis Ole Christensen er dansk statsborger, bosatt i Oryol, Russland. Han arbeidet som snekker.

Jehovas vitner ble erklært ulovlig av høyesterett i Russland i 2017.

Flere titalls straffesaker er senere reist mot enkeltmennesker, og rundt 200 etterforskes.

Den 25. mai 2017 avbrøt medlemmer av Federal Security Service (FSB) en Jehovas vitne-gudstjeneste i Oryol. Cirka 70-80 mennesker ble holdt innestengt i flere timer. Rundt 20 ble holdt i varetekt over natten før politiet dagen etterpå formelt arresterte Dennis Christensen og 15 russiske borgere.

I februar 2019 ble Christensen dømt til seks år i en straffekoloni for å «fortsette virksomheten» til en ekstremistisk gruppe. Amnesty International har hatt kampanje for ham. Stefanusalliansen har sendt appell.

Christensen fikk prøveløslatelse 23. juni 2021, men aktor anket avgjørelsen. Han blir sittende i fengsel inntil en ny høring.

Dennis Christensen – seks år i straffekoloni.

Nigeria:**Kristen jente i slaveri**

En utbrytergruppe fra den islamistiske terrorbevegelsen Boko Haram, IS i Vest Afrika-provinsen, kidnappet 110 jenter fra en skole i Dapchi i Yobe-staten. Det skjedde i februar 2018.

I mars samme år vendte 104 jenter tilbake til familiene. De var muslimske skolejenter, og kom hjem på grunn av en avtale kidnapperne hadde gjort med regjeringen.

Leah Sharibu, som var 14 år da hun ble kidnappet, ble ikke satt fri. Hun nektet å konvertere fra kristen tro til islam.

Terrorgruppen tok i 2018 og 2019 livet av to hjelpearbeidere som var gisler sammen med Leah. Terrorgruppen har sagt at de vil holde Leah Sharibu og en siste hjelpearbeider som «slaver for livet».

Stefanusalliansen har sendt appell for henne.

Leah Sharibu – fanget i snart 4 år.

Vietnam:**Pastor fikk 12 års fengsel**

Nguyen Trung Ton er en protestantisk pastor og aktivist. Han er fengslet for å ha aksjonert for demokrati og trosfrihet.

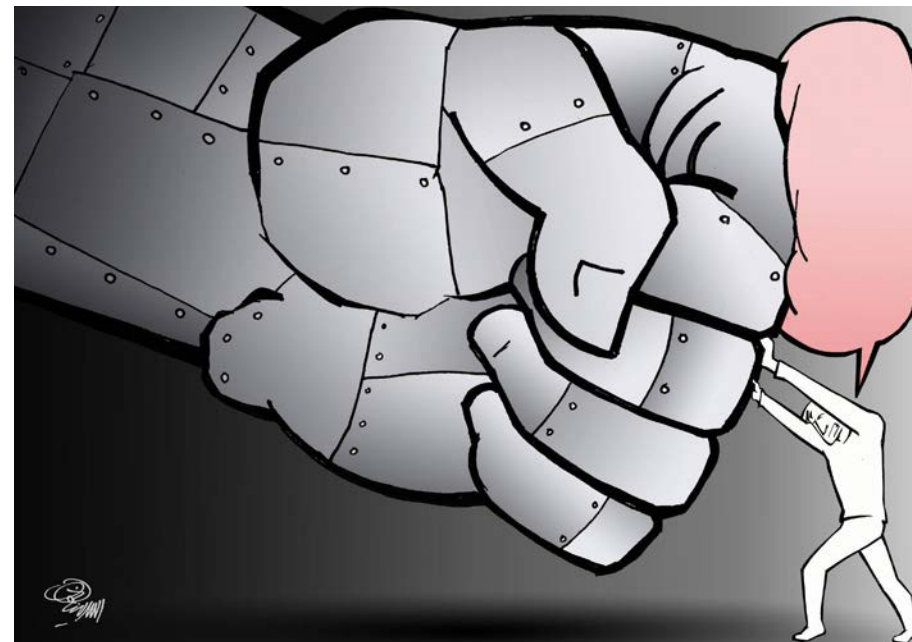
Nguyen Trung Ton ble først arrestert i 2011 og satt fengslet i to år, dømt for «propaganda mot staten». I 2017 ble han arrestert igjen. 5. april 2018 ble han dømt til 12 års fengsel samt tre års husarrest. Anklagen mot ham var «forsøk på å styrte landets regime». Han ble dømt i samme rettsak som Nguyen Bac Truyen og flere andre demokratiaktivister.

En rekke interesseorganisasjoner og myndigheter, blant annet Amnesty International, har uttrykt sin bekymring for pastor Ton og mener han er uskyldig dømt. Stefanusalliansen har sendt appell for ham.

Nguyen Trung Ton, hans kone og to barn har vært utsatt for trakassering, trusler og vold.

Nguyen Trung Ton – 12 års fengsel.

Tegning: Assad Binakhahi for Mvoices Iran

» Terrorgruppen har sagt at de vil holde Leah Sharibu og en siste hjelpearbeider som «slaver for livet».

Nigeria:**Ateist kan få dødsstraff**

Mubarak Bala er selverklært ateist fra Kano-staten, nordøst i Nigeria.

I 2014 ble det rapportert at han var blitt tvangsmedisinert. Familien hadde fått ham tvangsinnlagt på en psykiatrisk institusjon etter at han fortalte at han var ateist. Da han kom ut, ble han en frittalende talsmann for ateisters rettigheter.

Mubarak Bala ble arrestert 28. april 2020, for dette Facebook-innlegget: «Faktum er at du ikke har noe liv etter dette. Du har vært død før, lenge før du ble født, milliarder av år med død.»

En gruppe advokater krevde Bala straffeforfulgt fordi teksten var «provoserende og irriterende for muslimer».

Balas egne advokater frykter at han kan bli tiltalt for blasfemi i henhold til § 210 i straffeloven i Kano-staten. Det kan gi dødsstraff i en sharia-domstol.

Han kan også bli tiltalt for å ha brutt en lov som kriminaliserer fornærmelse av personer på grunn av deres tilhørighet til en gruppe preget av sin religion. Da kan han bli bøtelagt eller få opptil fem års fengsel.

Advokatene hans frykter for hans sikkerhet og helse siden de ikke har hørt fra ham på lenge. Stefanusalliansen har sendt appell for ham.

Mubarak Bala risikerer dødsstraff.

Kina:**Ni års fengsel for pastor**

Pastor Wang Yi ledet den store uregistrerte kirken Early Rain i Chengdu. En ny religionslov fra 1. februar 2018 strammet kraftig inn mot uregistrert religiøs liv i Kina. En rekke store uregistrerte kirker er blitt stengt.

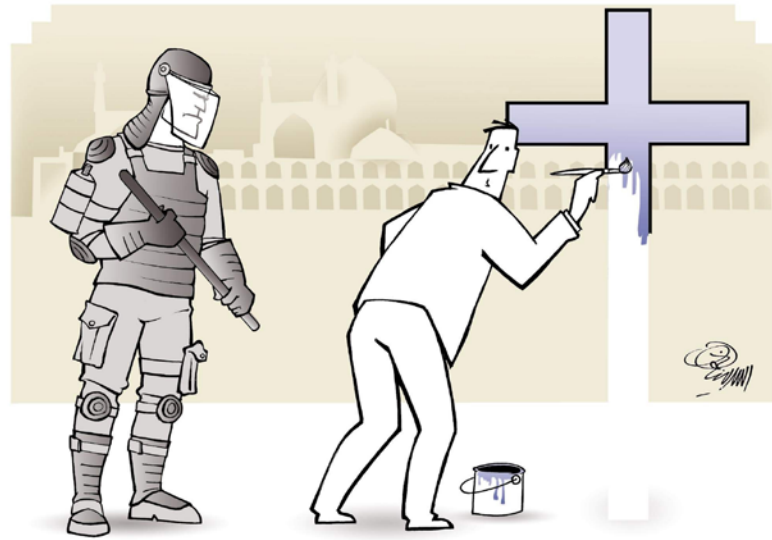
Den 9. desember 2018 gjennomførte politiet razzia i Early Rain-menigheten. Om lag 100 ble arrestert. De fleste ble etter hvert satt fri, men en rekke studenter er bedt om aldri å komme tilbake til Chengdu. Kirken er stengt. Menigheten møtes i mindre grupper, slik medlemmer av andre stengte uregistrerte kirker også gjør.

Pastor Wang Yi ble desember 2019 dømt til ni års fengsel for «oppfordring til å undergrave statsmakten» og «ulovlig forretningsdrift». Dette er typiske anklager mot pastorer og aktivister, og resultatet av slike anklager er lange fengselsstraffer for mange. En eldste i menigheten ble dømt til fire års fengsel.

Stefanusalliansen har sendt appell for ham.

Wang Yi – ni års fengsel.

Tegning: Assad Binakhahi for Mvoices Iran

Nord-Korea: Diakon fikk 15 år

Diakon Jang Moon Seok, også kjent under sitt kinesiske navn, Zhang Wen Shi, er koreansk-kinesisk statsborger. Han bodde i Changbai på grensen mot Nord-Korea. Sammen med pastor Han Chung-Ryeol hjalp han nordkoreanerne.

Det er ulovlig å krysse grensen fra Nord-Korea og inn i Kina uten tillatelse. Men nordkoreanere kommer ofte til kinesiske grensebyer for å kjøpe varer for videresalg hjemme eller for å skaffe medisiner. Mange samler urter på den nordkoreanske siden og tar dem med til Changbai for å selge på markedet.

Diakon Jang ga besøkende fra Nord-Korea varme klær, mat og forsyninger for hjemreisen. Han så det som sin kristne plikt overfor fremmede og syke. Han delte troen med dem som ønsket.

En rekke av nordkoreanerne ble kristne. Noen kom tilbake til Jangs hjem for bibelopplæring. Diakon Jang og pastor Han lærte dem hvordan de kunne dele troen med sine nærmeste.

I november 2014 ble diakon Jang kidnappet i Kina og satt i et nordkoreansk fengsel. Femten måneder senere ble pastor Han lokket fra hjemmet sitt og brutalt knivstukket til døde i Changbai.

Diakon Jang ble dømt til 15 års fengsel.

Jang Moon Seok
– 15 års fengsel.

Pakistan: Dødsdømt for blasfemi

Firebarnsfaren Asif Pervaiz hadde sittet syv år i fengsel da han i september i fjor ble dømt til døden, uskyldig anklaget for blasfemi.

Han ble dømt i en domstol i Lahore. I 2013 forsøkte en kollega å overtale Asif til å konvertere til islam, men Asif nektet. Da forsvant telefonen hans, og den ble brukt til å sende en falsk tekstmelding som utløste anklagene om blasfemi.

Siden har han sittet fengslet. Stefanusalliansen har sendt appell for ham og støttet kona Moraline og de fire barna med å skaffe et levebrød. Saken er anket, men ventetiden er lang.

Dødsdømt i Pakistan:
Asif Pervaiz

Iran: FN krever pastor satt fri

Yousef Nadarkhani ble født av muslimske foreldre og valgte som 19-åring kristen tro.

I desember 2006 ble Nadarkhani internert og tiltalt for «frafall» (apostasi) og for «evangelisering». Han ble sluppet fri to uker senere. Han ble arrestert på nytt 13. oktober 2009 for sine protester mot at alle elever, inkludert hans to sønner, måtte få koran-undervisning. Den nye tiltalen ble lagt til de to forrige.

Nadarkhani nektet å konvertere tilbake til islam. Den 13. november 2010 kom dommen: henrettelse ved henging.

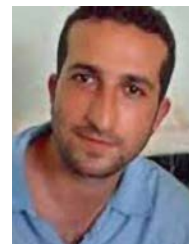
Etter internasjonale protester ble han i september 2012 frifunnet for frafall. Dødsdommen bortfalt.

Den 24. juli 2016 ble han tiltalt som trussel mot «nasjonal sikkerhet». Ett år etter fikk Nadarkhani og tre andre kristne dommer på ti års fengsel. Nadarkhani ble også dømt til to års indre eksil. Anker førte ikke frem. Den 22. juli 2018 ble Nadarkhani med makt brakt til det beryktede Evin-fengselet i Teheran. Også de tre andre ble hentet.

Stefanusalliansen har sendt appell for dem.

Den 23. februar fastslo FNs arbeidsgruppe mot vilkårlige arrestasjoner at fengslingen av ham mangler legalt grunnlag og at han diskrimineres for sin tro. FN-gruppen krevde ham løslatt umiddelbart.

Straffen ble tidligere i år redusert til seks års fengsel og to års indre eksil.

FN krever Yusuf
Nadarkhani satt fri.

» Fengslingen av Yusuf Nadarkhani er i strid med Verdenserklæringen om menneskerettigheter.

FN-arbeidsgruppe mot vilkårlig fengsling

Fakkeltog for forfulgte

Årets tema: «I fangenskap for sin tro». Arrangeres sammen med Åpne Dører. Planer for 14 byer og tettsteder 26.10 – 18.12.

Oppdatert oversikt: www.fakkeltog.no.

Lister over fanger

- Flere av sakene er hentet fra Den amerikanske kommisjonen for internasjonal trosfrihet (USCIRF) sin liste over samvittighetsfange
- Organisasjonen Article18, som hjelper kristne i Iran, har en oppdatert fangeliste.
- Det finnes en egen oversikt over samvittighetsfanger i Vietnam.
- Les mer om fangene og finn lenker til fangelistene på www.stefanus.no

Amin Khaki, Milad Goodarzi og Alireza Nourmohammadi er dømt til tre års fengsel.

Konvertitter dømt til tre års fengsel

Tre iranske konvertitter er dømt til tre års fengsel for sin aktivitet i huskirker. Nå kan du sende appell til den iranske ambassadøren i Norge.

TEKST: STEFANUSALLIANSEN

■ **Iranske kristne** og andre trosminoriteter lever under stadig større press fra myndighetene. 11. november i fjor stormet politiet hjemmene til Amin Khaki, Milad Goodarzi og Alireza Nourmohammadi. De ble utsatt for trusler, og politiet konfiskerte personlige eiendeler med kristent innhold, deriblant mobiler, datamaskiner, bibler og kristen litteratur.

Det neste halve året måtte mennene møte opp på politistasjonen ukentlig, familiemedlemmer ble avhørt og tvunget til å skrive under på at familiene ikke lenger skulle samles, verken fysisk eller digitalt. Nå står Amin, Milad og Alireza overfor en treårig lang fengselsdom, anklaget for å ha bedrevet propaganda mot den iranske staten.

Under en rettshøring i august opplevde de tre mennene en positiv utvikling i saken: dommen ble redusert fra opprinnelige fem til tre år, og boten de hadde fått på rundt \$1600, ble slettet. Dette gir oss håp om at det finnes de som taler konvertittenes sak i rettssystemet. Vi bruker vår stemme for å kreve at de urettmessige anklagene droppes fullstendig ved neste høringsmøte, som er satt til 16. desember.

Alle mennesker har rett til å skifte religion og velge sin tro! Bli med og send appell til den iranske ambassaden for å kreve at Amin, Milad og Alireza får praktisere troen sin i fred, at anklagene mot dem droppes og at lovverket brukes til å beskytte sårbare minoriteter, ikke angripe dem! ■

Slik sender du appell

På vår nettside finner du et brev du kan sende til Irans ambassadør i Norge. Last det ned, skriv under og send det inn.

Du kan samme sted registrere deg og få tilsendt alle nye appeller – enten i posten eller som SMS.

KVELER KRISTNE SAMFUNN

Professor Christof Sauer er forskningsdirektør for Institute of the Study of Freedom of Religion and Belief ved Free Theological University i Giessen i Tyskland.

Han åtvarar mot både islamistisk terror og ei sakte kveling av kristne samfunn i Afrika.

TEKST: JOHANNES MORKEN

■ **Christof Sauer** er professor i religionsstudiar og ekspert på forfølgning av kristne. Han slår alarm om veksten i islamistisk terror i fleire afrikanske land.

Då Libya kollapsa saman med Gadaffi-regimet, kom store mengder våpen på avvegar. Militær kryssar grenser. Talet på islamistiske

og IS-tilknytte grupper – som har sterkt fotfeste i Nigeria – aukar. Samarbeidet mellom dei vert sterkare, påpeikar Christof Sauer.

– Våpen er blitt smugla like til Mosambik. Militær slaktar folk, brenn kyrkjer og bortfører og tvangskonverterer jenter. Terrorgruppene gjer dette for å skremma i kampen for kontroll over landområde og naturressursar. Men det er også eit religiøst motiv bak terroren. Ofte er terrorgruppene ekstremistiske muslimar. Heile regionen lid under terroren. Dei fleste offera er kristne, sjølv om terroren ikkje berre rammar kristne, seier Sauer.

Kveling av kristne samfunn

Mangelen på handlekraftige styresmakter har ført til ein sterk auke i vald mot kyrkjer og kristne i heile regionen.

” Ikkje lat den kristne trua di bli brukt slik at alle muslimar blir gjorde til fiendar.

Christof Sauer

Open Doors International har dokumentert at vel 4500 kristne i 2020 vart drepne for trua si. Ni av ti drap skjedde i Afrika.

Sauer er djupt uroleg også over det han kallar ei «sakte kveling» av kristne samfunn.

– Mange stader skjer dette med legale middel. Nigeria er eit typisk døme. Fleire delstatar har innført sharialover som dei først sa berre skulle gjelda for muslimar. Men så blir dei også gjort gjeldande for alle. Kristne blir til dømes pressa til same offentlege kleskode som muslimar. Over år vert rommet for kristne mindre og mindre, og presset blir kvelande, seier Sauer.

Han seier at der kristne blir drepne, erklærer kyrkja dei som martyrar. Dette kan gje styrke.

– Drap når overskriftene i media. Men den stille kvelinga når ikkje overskriftene. Kristne mistar gudshus og levebrød, dei vert pressa vekk frå landområda eller dei mistar kundar. Dei vert drivne vekk frå røter og levestader, og risikerer i verste fall å svelta i hel. Det er som frosken i kaldt vatn i gryta. Sakte vert temperaturen skrudd opp. Ein dag er temperaturen blir så høg at frosken døyr. Slik er det med mange kristne samfunn i fleire land i Afrika.

Livsfarleg cocktail

Eit anna trekk som djupt uroar Sauer er religiøs nasjonalisme.

– Alt snakk om «Min nasjon! Mitt språk! Mitt territorium! Min religion!» er ein dødeleg cocktail. Det skjer til dømes i India. Hinduisme er eit vestleg omgrep som dekkjer mange religiøse uttrykk. Hindutva-ideologien som sterke hindu-nasjonalistiske bevegelsar står for, er ekskluderande og nasjonalistisk. Den skil skarpt mellom «oss, dei reine» og «dei andre, ureine». I Sri Lanka er det buddhisme som tilsvarande blir brukt til å definera kven som er ein ekte borgar. Vi finn det same konseptet i Pakistan. Namnet Pakistan betyr «landet som bugnar av det reine». I aukande grad vert dei som ikkje er sunni-muslimar, definerte som ureine.

Kristen tru kan misbrukast

Men også den kristne trua kan koplast til nasjonalistisk ideologi og bli misbrukt til å ekskludera minoritetar, seier Sauer.

– Nasjonalsosialistane i heimlandet mitt, Tyskland, brukte kyrkja ideologisk. Kyrkja måtte sparka folk med jødisk-etnisk bakgrunn. Pasientar med jødisk-etnisk bakgrunn måtte ut av sjukehus og eldreheimar.

Nasjonalsosialistane instrumentaliserte kyrkja til «tysk kristendom». Tilfellet Tyskland er eit alvorleg varsel. Vi må aldri lata kristentrua bli misbrukt til nasjonalistiske, politiske ideologiar som ekskluderer, seier Sauer.

Populistisk jakt på kristne

Populistiske ideologar er også i dag freista til å bruka konservativ kristen tru til nasjonalistiske formål.

– Dei framstiller seg som forsvararar av kristen tru, kristne verdier, det kristne fedrelandet og den kristne verdsordenen – mot innvandring. Men ver på vakt mot folk som berre gjer trua di til eit politisk instrument. Dei bryr seg ikkje om kristentrua di, dei vil berre ha deg som veljar for eit ideologisk formål.

– Snakkar du om Urban i Ungarn og Trump i USA?

– Eg snakkar generelt om populistiske rørsler. Det er ein hårfin balanse mellom politisk ideologi som også vernar ting som er viktige for konservative kristne, og rein instrumentalisering av kristen tru. Det er ikkje alltid lett å dra ei klar line mellom «the good guys» og «the bad guys».

Åtvarar mot fiendebilete

Sauer åtvarar mot alle stereotyper og fiendebilete:

– Verken anti-kommunisme eller anti-islam er gode kristne forsvar for trusfridom. Du kan ha svært gode grunnar for å vera mot islam som ein måte å forstå verda på. Men ikkje lat den kristne trua di bli brukt slik at alle muslimar blir fiendar. Du har også svært gode grunnar for å vera mot kommunisme som ideologisk system. Men ikkje fall for freistinga til å la alle som reknar seg som kommunistar, bli ramma av stereotyper og fiendebilete, seier Christof Sauer. ■

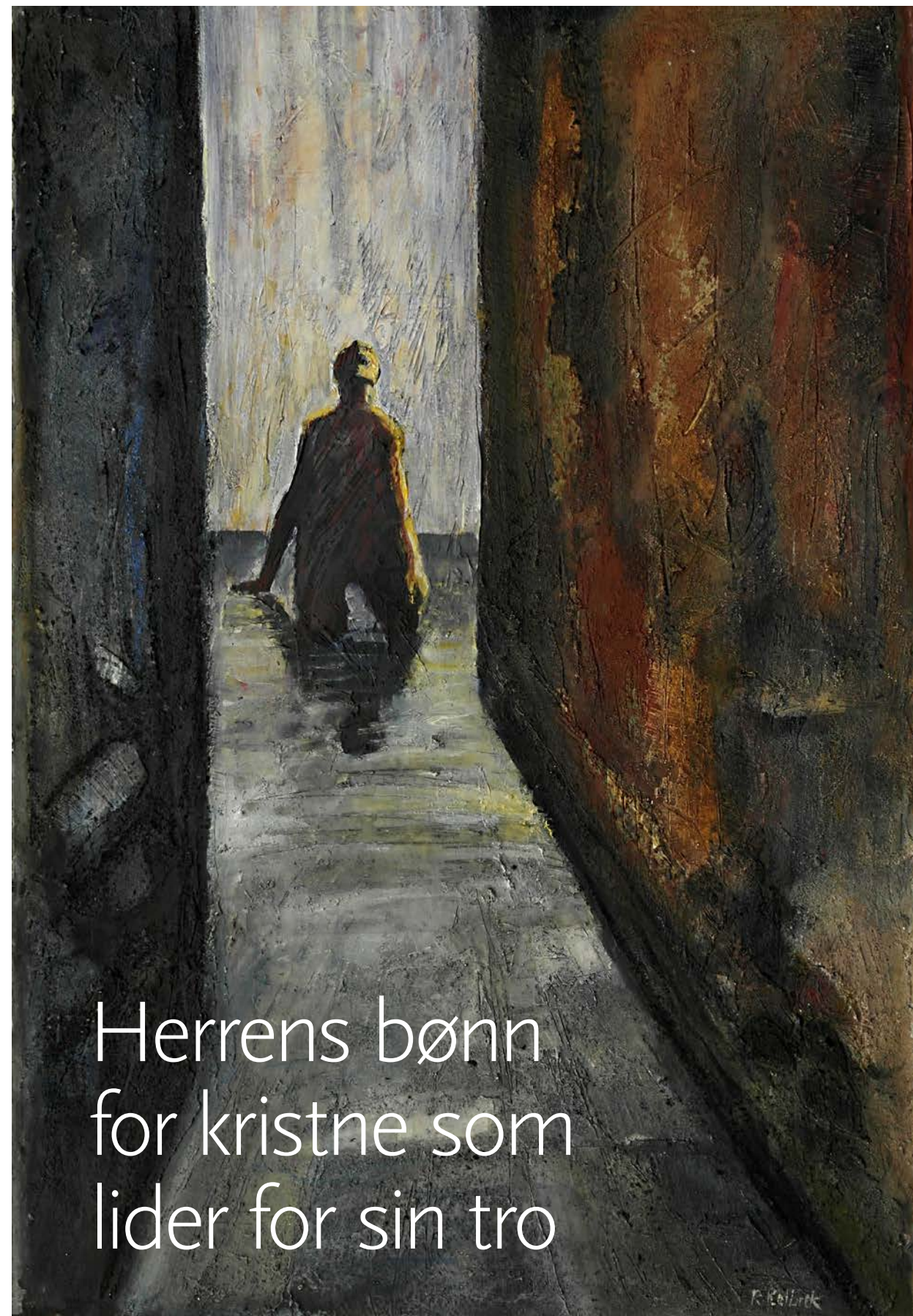
Kor mange kristne blir forfølgde?

På nettsida vår finn du ein artikkel av Christof Sauer om ulike måtar å finna svar på dette spørsmålet.

Open Doors International har rekna seg fram til at meir enn 340 millionar kristne lever i 74 land der graden av forfølgning av kristne er «høg», «svært høg» eller «ekstremt høg». Heilt sikkert svar er uråd å finna. Men professor Sauer, som har hjulpet Open Doors International med metodeverket, meiner at dette er det beste overslaget vi har.

Les meir på www.stefanus.no

Neste side: Les Herrens bønn for dei forfølgde.

Herrens bønn for kristne som lider for sin tro

Maleri: Reidar Kolbrek.

Vår Far i himmelen!

Takk for at vi kan vende oss deg til som vår Far.

La navnet ditt helliges.

La ditt navn bli æret av våre liv, i vår lidelse og død for Kristi skyld.

La riket ditt komme.

Måtte denne verdensorden vike og ditt kongedømme komme.

La viljen din skje på jorden som i himmelen.

Må du bygge din kirke gjennom lidelse. Hjelp oss å bekjenne ditt navn trofast, og gi at våre forfølgere kan vende seg til deg.

Gi oss i dag vårt daglige brød,

Må du dekke behovene til dine vitner i fengsel og deres familier hjemme, og gi de forfulgtes enker og de foreldreløse barna det de trenger.

og tilgi oss vår skyld, slik vi også vi tilgir våre skyldnere.

Tilgi oss når vi har skammet oss over dine vitner og når vi har glemt dem.

Tilgi oss når vi har forrådt deg, og før oss tilbake til fellesskap med deg. Hjelp oss å velge å tilgi dem som gjør oss vondt eller vil skade oss.

Og la oss ikke komme i fristelse,

Hold oss borte fra prøvelser som vi ikke er i stand til å bære, og gi oss tålmodighet til å stå fast og beholde troen.

men frels oss fra det onde.

Befri oss fra motstanderen som omringer oss, og fra hans hjelpere.

For riket er ditt

Du vil etablere ditt rike, og du vil dømme i din tid.

og makten

Du hjelper oss til å stå fast i troen inntil døden.

og æren i evighet.

For til sist vil alle ære deg, og hvert kne skal bøye seg og bekjenne at Jesus Kristus er Herre.

Amen.

Maranatha.

Ja, kom Herre Jesus!

«Søndag for de forfulgte»

Søndag 14. november (eller den søndag som passer) markeres «Søndag for de forfulgte» i mange land og kirker. Bønnen på disse sidene kan gjerne benyttes.

På nettsiden www.stefanus.no finnes alt en menighet trenger for å markere denne søndagen, som sanger og salmer, bønner, prekenhjelp og vitnesbyrd.

” Du hjelper oss til å stå fast i troen inntil døden.

Teksten er en utvidet utgave av Herrens bønn, formulert av Christof Sauer – professor i religionsstudier og misjon, og forskningsdirektør for Institute of the Study of Freedom of Religion and Belief ved Free Theological University i Giessen i Tyskland.

Helt sørøst i Tyrkia finner vi en liten kristen befolkning med en uavbrutt historie på over 1700 år. Men mange kristne turister vet ikke om de få syrisk-ortodokse som fortsatt holder stand.

TEKST: HILDE SKAAR VOLLEBÆK

KIRKENS GLEMTE HISTORIE

Den kristne røttene går dypt, linjene er lange. To munkere på vei mot klostrene St. Augin og St. Gabriel i Tur Abdin i Tyrkia. Foto: Erlend Berge

■ **Klostrene og kirkene i Tur Abdin**, som området heter, bærer på en levende tradisjon og en historie tilbake til urkirken. Det er viktig å møte de kristne her og å lære av dem, sier Bjørn A. Wegge.

– I Norge og Europa går vi kristne fra å være majoritetsreligion – med stort offentlig gjennomslag – til å bli et minoritetsfenomen. Kanskje kan nordmenn på besøk i Tur Abdin oppdage nye kilder til åndelig liv og kristen livstolkning som tåler skiftende tider, sier Wegge til Magasinet Stefanus.

Få kristne igjen

Få nordmenn kjenner landskap, kirker og klostre i Tur Abdin bedre enn Wegge. Møtet med denne autentiske, kristne urbefolkningen og Den syrisk-ortodokse kirke vil han dele videre, mens det ennå er kristne å finne i Tur Abdin. I disse dager ferdigstiller han en liten bok om dem.

Wegge var generalsekretær i Stefanusalliansen fra 2002 - 2013. Et av de siste store prosjektene han var primus motor for, var utgivelsen av CD-en «Sangen fra Katakombene» i samarbeid med koret SKRUK, Kirkelig Kulturverksted og Digni.

Innspillingen ble gjort i to eldgamle klostre i Tur Abdin: St. Gabriel og St. Augin. I årene etter utgivelsen er lyttere blitt henført av ord og toner som flettes sammen med deler av Den syrisk-ortodokse kirkes liturgi.

Men det har også vært en drøm for Wegge at flere skulle få oppleve klostrene, de historiske byene og naturen selv. Derfor har han utarbeidet en liten håndbok som gjør både historien, teologien og liturgien tilgjengelig for

” Kanskje kan nordmenn på besøk i Tur Abdin oppdage nye kilder til (...) kristen livstolkning som tåler skiftende tider.

Bjørn A. Wegge

norske lesere, i tillegg til å gi en kortfattet geografisk oversikt over klostre, kirkebygg og byer å besøke.

Ukjent historie

Men i møte med tyrkiske protestanter og vestlige misjonærer i Tyrkia, opplevde Wegge at mange ikke kjente den opprinnelige kristne befolkningen i landet – og det selv om de gamle, historiske kirkene og folkegruppene har hatt et uavbrutt nærvær i over 1700 år.

Strømmen av kristne turister som har reist i Paulus' fotspor på den anatoliske halvøy, har også hatt lite kontakt med den grenen av den ortodokse kirkefamilien som kalles Den syrisk-ortodokse kirke.

Oversett kulturarv

På norsk omtaler de seg i dag som syrianere. Språket betegnes som syryoyo, et vest-aramaisk språk med opphav i det samme språket Jesus og hans samtidige talte for 2000 år siden. Syrianer betegner både en som har syryoyo som morsmål og en som tilhører Den syrisk-ortodokse kirke.

Deres lange historie fascinerer Wegge:

– De regner sin historie tilbake til de første kristne i Antiokia og til deres etterkommere som fulgte karavaneveiene østover mellom Edessa (dagens Urfa i Tyrkia) og Ninive (dagens Mosul i Irak). Ved siden av de kristne kopterne i Egypt finner vi ingen kirke som så til de grader har sine dypeste språklige og liturgiske røtter plantet i urkirkens menighet, sier Wegge.

Han påpeker at den romersk-katolske kirke også har sine røtter til den første kristne tid. Men den har gjennomgått store kulturelle, språklige og rituelle endringer gjennom 2000 år.

Syrianerne bruker derimot fortsatt Jakobsliturgien, som regnes som den eldste liturgien som fortsatt er i bruk. Den ble brukt i urkirken i Jerusalem.

Fra majoritet til minoritet

Wegge ser også et viktig korrektiv til vår norske oppfatelse av kirkehistorien:

– For noen begynner den – sammen med Luther – utenfor kirkedøren i Worms i Tyskland i 1521. For andre kanskje på Stiklestad i år 1030. Men Kirken hadde eksistert i nærmere tusen år da den fant veien til vår egen

kyst. Disse første tusen år av Kirkens historie belyses på en særskilt måte gjennom et møte med Den syrisk-ortodokse kirke i Tur Abdin. Her får vi møte historiens tidligste klostre, kirkebygg, kirkekunst og den tidligste gudstjenesteliturgi. Samtidig får vi møte kristne søsken som står i en ubrutt tradisjon som strekker seg helt tilbake til kristendommens første århundrer, sier Wegge.

Vil kirken overleve?

Men syrianernes rike arv i sitt historiske kjerneområde, står i skarp kontrast til truslene mot det kristne samfunnets mulighet til å overleve videre. De fleste Wegge har møtt i Tur Abdin, bærer på rystende familiehistorier om forfølgelse. De katastrofale fordrivelsene og likvideringen av over 90.000 syrianere under «Sverdets år» i 1915, er tydelig til stede i det kollektive minnet. Dette skjedde samtidig med folkemordet på armenere.

Men også de siste 40 års brutale konflikter mellom den tyrkiske staten og kurdiske grupper har satt syrianerne under hardt press. I dag bor det kanskje ikke mer enn 3000 syrianere i Tur Abdin.

I skrivende stund frarådes reiser til deler av Tur Abdin. Det er terrorfare knyttet til borgerkrigen i Syria og terrorgruppen IS.

Inspirasjon for norske kristne

Men Wegge mener vi trenger et møte med den gamle kirken og dens historie i Tur Abdin:

– Vi i Norge trenger større utsyn over kirkens røtter både for vår teologiske refleksjon, vårt behov for liturgisk fornyelse og også for vår egen trospraksis. Som kristne opplever vi usikkerhet med tanke på hvordan kirken skal agere i tiden vi lever i. Hos de syrisk-ortodokse kristne møter vi en spiritualitet og hengivenhet til skrift og tradisjon som synes bærekraftig også i møte med ytre press og fravær av offentlige privilegerer, sier Wegge. ■

Bjørn A. Wegge foran et bilde som Erlend Berge har tatt i klosteret St. Gabriel i Tur Abdin. Foto: Johannes Morken

HER FINNER DU BOKEN

Boken «TUR ABDIN - Et møte med Kirkens glemte historie» blir tilgjengelig for gratis nedlastning på våre nettsider i løpet av oktober 2021.

www.stefanus.no

IS øydela irakiske kyrkjer og brukte denne som treningssenter. Foto: Shutterstock

VELSIGNA UNDER FORFØLGING

Den irakiske presten Emanuel Youkhana har sjølv hjelpt tre kristne kvinner ut av sexslaveri for IS. Her snakkar om han fysisk og kulturell forfølgning av kristne i Irak.

TEKST: JOHANNES MORKEN

■ **Den irakiske presten** Emanuel Youkhana står midt i arbeidet for å hjelpe kristne og jesidiar til å byggja opp att liva sine etter IS som med drap, skremsel og trugs-mål ville reinsa Irak for religiøse minoritetar.

Før årets «Søndag for dei forfølgde» har vi samtalt med Youkhana om sæleprisingane i Matteus 5,1-12, særleg vers 11: «Ja, sæle er de når folk for mi skuld spottar og forfølgjer dykk, lyg og talar vondt om dykk på alle vis.» Youkhanas bibelutgåve nyttar eit ord vi også kan omsetja med «velsigna» der vi nyttar ordet «sæle».

» IS-krigarar øydela kyrkjer. Bibelen vart trampa på. Vi som ikkje var der, men såg det på TV, kjende djupt i oss at vi var ein del av dette martyriet.

Emanuel Youkhana

Å dela smerte

– Korleis kan kristne i Irak og vi i vest forstå denne teksten?

– Vi som er kyrkjer i Midtausten og de som er i Vest, kan dela ulike erfaringar. Vi i Irak lever midt i vers 11 og 12. Vi vert forfølgde. De les teksten og høyrer om forfølginga, men vert – takk Gud – ikkje forfølgde. Alle dei andre sæleprisingane, frå vers 1 til 10, kan vi dela.

– Kva tyder det å vera sæle – eller velsigna – i forfølgning?

– Den som lid og kjenner smerte, får oppleva kven som vil dela smerta. Når nokon betalar ein høg pris for trua, er dette ein test på din kjærleik, du som ikkje lid. Vi som lid for trua, kjenner oss meir velsigna når vi vert forfølgde enn når vi gjer gode ting som kanskje også andre gjer.

– Kva slags forfølgning opplever kristne i Irak?

– I Irak har kristendomen 2000 år lange røter. Vi har i dag ikkje fysisk forfølgning, slik som i land som Nord-Korea og Kina. Men vi har kulturell forfølgning. Vi er kulturelt, sosialt og juridisk diskriminerte fordi vi ikkje vert rekna som borgarar med dei same rettane som fleirtalet i eit land med islamsk lovgjeving.

Har fått kvinner fri frå IS

– Det var annleis under IS?

– Under IS var det fysisk forfølgning. Dei aller fleste kvinner som blei kidnappa og gjorde til sex-slavar under IS, var jesidi-kvinner. Men det var også nokre kristne. Vi veit ikkje kor mange, somme fortel ingenting, fordi det er så skamfullt. Men privat har eg vore involvert i tre saker der vi har fått kristne kvinner fri frå IS. Vi minnest også ein lege som blei verande på sjukehuset i Qaraqosh på Ninivesletta då IS angreip den kristne byen. Han ville ta seg av pasientane – og vart drepent av IS.

– Men vi hadde også eit kollektivt martyrium. IS-krigarar øydela kyrkjer, alter, og utstyr i kyrkjene. Bibelen vart trampa på. Vi som ikkje var der, men såg det på TV eller video, kjende djupt i oss at vi var alle ein del av dette martyriet. Djupt inne i oss kjende vi oss knuste. Vi visste også at dersom vi hadde vore der, ville vi blitt drepent.

«Har mista mykje, kjenner oss velsigna»

– Irakiske kristne har ei historie i 2000 år og mange periodar med diskriminering og forfølgning. Opplever de dykk velsigna?

– Vurdert med menneskelege augo og eit materielt blikk: Vi har mista mykje. Men vi er velsigna fordi vi ikkje har valt materielle fordelar. Mange kristne i vestlege land har ei utfordring. Dei lever i materiell overflod og spør seg: «Treng vi Gud? Vi har alt: hus, jobb, pengar, bil. Kva anna treng eg?»

– Kva lekse har vi i Vest kunna lære av pandemien?

– Den «positive» lærdommen for kyrkjer i Vest, er at de under pandemien på eitt vis kom nærare livet til dei forfølgde kyrkjene. Brått kunne ikkje kristne i Vest gå til kyrkja når de ville. Under pandemien fekk de ein sjanse til å leva dykk inn livet til forfølgde kristne, dei som til dagleg må leva i undergrunnskyrkjer og huskyrkjer. Testen for dykk kjem etter pandemien: Vender de tilbake til fellesskapet? Eller tenkjer de at de ikkje treng fellesskapet?

«Gje oss ei stemmel!»

– Korleis skal vi som kristne i Vest ta vårt ansvar for kristne under forfølgning?

– Vi er eitt i Han. Difor kan de i Vest kjenna smerta vår. De kjenner ikkje den fysiske smerta, men de kan oppleva at ein del av kroppen lid. Kva gjer du dersom ein del av kroppen din opplever smerte? Du går til lege. Legen i dette tilfellet er Vår Herre. Gå til legen i bøn.

– Dessutan: fortel andre om dei forfølgde. Slik oppmuntrar de dei som blir forfølgde for trua. Verda er ein liten landsby. De i Noreg kan gje den forfølgde kyrkja ei stemme. De kan også støtta økonomisk. Mange kristne samfunn manglar ressursar, dei er ribba etter den katastrofen som IS-herjingane var. Vi i Irak treng sterkare skuldrar for å bera krossen som vi må bera. ■

Emanuel Youkhana

Erkemanditt i Assyrian Church of the East. Det er den tredje høgaste posisjonen for ein prest, og den høgaste for prestar som kan gifta seg. Over han kjem biskop, erkebiskop og patriark. Hjelpeorganisasjonen CAPNI, som Youkhana leier, vert støtta av Stefanusalliansen.

Emanuel Youkhana ber kristne i Vest om å dela smerta med kristne i Midtausten.

Sunni-islam er den dominerende religionen i Kirgisistan. Bildet viser den store sentrale moskeen i hovedstaden Bishkek. Foto: Shutterstock

GÅR RETTENS VEI FOR TROS- FRIHETEN

Demokratiske verdier står for fall i det politiske klimaet i Kirgisistan. Stefanusalliansens samarbeidspartner arbeider med et lovforslag som skal styrke trosfriheten.

TEKST: BIRGITTE MOE OLSEN

■ **Siden 2019** har Stefanusalliansen samarbeidet med forskningssenteret Research Center for Religious Studies (RCRS) i Kirgisistan. 79 advokater og dommere har fått opplæring i hvordan de kan bruke nasjonalt lovverk til å forsvare trosfriheten. Det er utviklet juridiske ressurser tilgjengelig på nett. Ofre for religiøs diskriminering

har fått advokathjelp til å løse sine saker i rettssystemet.

Samarbeidet er en del av prosjektet som Stefanusalliansen får støtte til fra Utenriksdepartementet.

Politisk åpning

RCRS fikk en uventet henvendelse tidligere i år. Den omdiskuterte politikeren Sadyr Japarov ble valgt til president i begynnelsen av 2021. Han satte i gang en enorm reformprosess som blant annet innebærer å revidere hele lovverket innen årets slutt.

Presidenten fikk hastebehandlet en ny grunnlov som ga ham mer makt, samtidig som forsamlings- og ytringsfriheten ble begrenset. I førsteutkastet til grunnloven var retten til trosfrihet fjernet, men den ble inkludert igjen etter grundig lobbyarbeid, blant annet av vår samarbeidspartner.

Vår partner RCRS ble spurt av den statlige kommisjonen for religion om hjelp til å utarbeide et lovforslag for trosfrihet.

– Vi legger frem et forslag i tråd med internasjonale menneskerettsstandarder. I lys av den politiske situasjonen er det en fare for at disse ikke vinner gjennom, men endringene vil uansett være en forbedring fra den

nåværende grunnloven fra 2008. Dette lovforslaget har potensiale til å styrke trosfriheten i Kirgisistan i et langsiktig perspektiv, sier leder for RCRS, Indira Aslanova, til Magasinet Stefanus.

Ønsker kontroll

De viktigste endringene RCRS ønsker å få gjennom, er fjerning av diskrimineringsparagrafer, samt å lette begrensninger for trossamfunn. I grunnloven fra 2008 kreves det 200 underskrifter for å opprette et trossamfunn eller å stifte en religiøs organisasjon, og for å bygge et religiøst bygg. Dette påvirker spesielt minoritetsgrupper som ahmadiyya-muslimer, Falun Gong, Jehovas vitner og enkelte protestantiske kirker.

– Denne antallsbegrensningen er et forsøk på å kontrollere minoritetene, for de vil ha problemer med å samle nok underskrifter. Når evangelisering samtidig er forbudt, blir det vanskelig å verve nye medlemmer, sier Indira Aslanova.

Fordommer mot kristne

Hun mener ønsket om å kontrollere minoritetene er en arv fra tiden frem til 1991, da Kirgisistan var del av Sovjetunionen. Landet opplevde et frislipp av religiøse uttrykk etter at Sovjetunionen gikk i oppløsning. Et inntog av kristne misjonsorganisasjoner og nyreligiøse bevegelser overrasket myndighetene.

– Muslimer begynte å konvertere til kristen tro. Myndighetene ville beskytte seg mot slike utradisjonelle grupper som de mente var ødeleggende for samfunnet. I post-sovjetiske stater handler det ofte om å kontrollere annerledestenkende, sier Aslanova.

Hun mener dette utløste sterke fordommer mot og diskriminering av religiøse minoriteter, spesielt kristne. I Kirgisistan henger etnisitet og religion tett sammen, derfor er konvertering en skam for resten av familien. Begravelse av konvertitter er blitt et stort problem, da kirgisere tradisjonelt begraves som familie. Men muslimer kan ikke dele kirkegård med kristne.

Behov for opplæring

Også advokater og dommere har sterke fordommer mot religiøse minoriteter, melder Indira Aslanova:

– Sekulære advokater har behov for å justere sitt bilde av evangelikale kristne og nyreligiøse. Skal vi fortsette trening av juridiske aktører, må vi ikke bare gi dem opplæring i juridiske rammeverk, men også en større forståelse av religiøse forhold i landet.

» Også advokater og dommere har sterke fordommer mot religiøse minoriteter.

Indira Aslanova

Kirgisistan

- 6,5 millioner innbyggere. Etniske kirgisere utgjør ca. 73,5%. Russere og usbekere er de største etniske minoritetene.
- 90% sunnimuslimer, 7% kristne (hvorav 3% er russisk-ortodokse) og 3% andre religioner.
- Etter selvstendighet fra Sovjetunionen i 1991 har landet vært preget av økonomiske vanskeligheter, politisk uro og voldelige sammenstøt mellom etniske grupper. Anses likevel for å være det relativt sett mest åpne landet i Sentral-Asia.

Men ikke alle religiøse grupper har selv en god forståelse av hva trosfriheten innebærer.

– De ønsker å beholde egne privilegier, samtidig som de begrenser rommet for andre.

Mangel på kunnskap er gjennomgående. Religiøse ledere og organisasjoner tyr sjelden til rettsvesenet dersom de opplever problemer. De vil unngå oppmerksomhet.

Følgelig får religiøs diskriminering sjelden mye omtale, og mange er ikke klar over hvilke rettigheter de har som troende.

– Gjennom prosjektet vil vi vise de religiøse gruppene at det faktisk finnes juridiske verktøy tilgjengelig. Ved å bruke rettsvesenet sender man et signal om at intoleranse og diskriminering av andre ikke er greit.

Etterspørsel

RCRS sitt arbeid har på kort tid fått et godt rykte. Kirgisistans høyesteretts kurscenter for dommere har etterspurt undervisning i lovverk om religiøse begravelser og registrering av trossamfunn. Materiale om bruk av religiøse hodeplagg i skolen er brukt i undervisningsopplegg for lokale myndigheter og sosialarbeidere.

Disse ressursene har også dannet grunnlag for en statlig veileder for å forebygge overgrep og vold mot barn i utdanningsinstitusjoner.

– Vi ga juridisk hjelp til en student som ble nektet å bruke hijab på skolen. Det var utgangspunktet for at Utdanningsdepartementet utviklet denne veilederen. Forhåpentligvis vil den påvirke veldig mange jenter som ønsker å bruke hodeplagg på skolen.

– Hva kommer dere til å vektlegge fremover?
– Det finnes ikke noen lovgivning for ikke-diskriminering i Kirgisistan, så dette ønsker vi å jobbe med. Dessuten er advokatene interessert i å lære mer om hvordan trosfrihet henger sammen med bekjempelse av religiøs ekstremisme. ■

Tone Grethe Hagen laget festkaken.

Amerikansk auksjon for Egypt

Bymenigheten Sandnes var en av flere menigheter som var med på den kirkelige innsamlingsaksjonen «Sammen som kirke i hele verden». De samlet inn penger til menighetens misjonsprosjekt, Stefanusbarna i Egypt.

– Vi hadde en fin opplevelse med en egen variant av amerikansk auksjon. Noen var nok litt overrasket over hvor mye de endte opp med å by. De ble revet med, både av «gjenstandene» som ble auksjonert bort, og av det flotte prosjektet vi får støtte gjennom Stefanusalliansen. Folk fikk by på klippekort på treningssenter, festkaker, treretters gourmetmiddag tilberedt på deres eget kjøkken, gavekort på tatovering og en god del mer, forteller prest Vidar Mæland Bakke.

– Vi er imponerte og takknemlige over engasjement, kreativitet og innsats, sier Marianne Haugerud i Stefanusalliansen.

Klar for trosfrihet i Afrika

Kristine Tveit (30) er ansatt i et vikariat i to år som menneskerettsrådgiver. Hun vikarierer for seniorrådgiver Lisa Winther som har permisjon for å jobbe i Digni.

Tveit har det siste året hatt et ettårig engasjement. Nå skal hun være prosjektkontakt for Adyan Foundation

i Libanon, som har oversatt, tilpasset og tatt i bruk et kursopplegg i Midtøsten, og en ny partner i Kenya.

Prosjektene handler om utvikling av læringsressurser og opptrening av personer til å drive opplæring i trosfrihet i sine lokalsamfunn. Dessuten skal det bygges regionale nettverk av kursholdere og trosfrihetsforkjempere i Midtøsten og Afrika sør for Sahara.

Arbeidet med ressursene til opplæring i trosfrihet skjer i et nordisk tverrkirkelig nettverk for trosfrihet.

– Jeg skal også gjennomføre noen undervisningsoppgaver ved høyskoler og bibelskoler i Norge og fortsette med ansvar for appelltjenesten, sier Tveit.

Skal halda styr på stab og eldsjeler

Sølvi Janita Tafjord (51) er tilsett som kontormedarbeider i eit vikariat i to år, etter at Øystein Rauan har fått permisjon fordi kona hans skal arbeida utanlands.

Tafjord blir ei stemme i telefonen for dei som tek kontakt. Ho skal halda styr på register over eldsjelene som engasjerer seg gjennom Stefanusalliansen. Og ho skal ta seg av praktiske kontoroppgåver.

– Kombinasjonen av arbeidsoppgåver og det viktige formålet organisasjonen har, gjorde at eg gjerne ville arbeida her. Eg har vore fast gjevar i ein del år, og har følgd organisasjonen frå oppveksten på 70-talet, med beste-foreldre som var gjevarar, fortel ho.

Tafjord har gått medieline på Bildøy Bibelskule utanfor Bergen og studert språk og marknadsføring på Høgskolen i Ålesund. Ho kom frå stilling som administrasjonskonsulent i Acta – barn og unge i Normisjon.

Stefanusalliansen ønskjer Sølvi Janita Tafjord velkommen.

Sølvi Janita Tafjord er klar for eldsjelene i Stefanusalliansen.

Du kan nominere til Stefanusprisen

Neste år skal en ny aktiv forkjemper for trosfrihet tildeles Stefanusprisen. En jury som er uavhengig, men valgt av styret i Stefanusalliansen, står for tildelingen. I fjor gikk prisen til juristen Nguyen Bac Truyen fra Vietnam. Finn nominasjonsskjema på www.stefanus.no/stefanusprisen

Biskop Thomas fikk den første Stefanusprisen, i 2005.

Krever press mot Nigeria

Stefanusalliansen er med på et bredt internasjonalt opprop som krever amerikansk press på regjeringen i Nigeria – for å få stoppet terroren mot trosgrupper og jenter.

En gruppe menneskerettighetsekspert og aktivister for trosfrihet krever at USAs utenriksminister beholder Nigeria på «verstinglisten», listen over land med de største overgrepene mot tros- og livssynsfrihet.

Hvert år ajourfører USA sin liste over landenes forhold til trosfriheten. På «verstinglisten» finner vi land som Kina, India, Nord-Korea og Myanmar. Brevskriverne krever at USA i sin neste utgave i desember ikke fjerner Nigeria.

Begrunnelsen gjelder også vedvarende brudd på en rekke menneskerettigheter i Nigeria. Å ta landet bort fra denne listen, vil ifølge brevskriverne signalisere til det voldsherjede folket i Nigeria at de er forlatt.

En fersk studie viser at minst 3462 kristne ble myrdet for sin tro i første del av 2021, nesten like mange som i hele 2020. Prester blir regelmessig kidnappet, kirker og moskeer ødelegges. Militante grupper angriper kristne og muslimske skoler og bortfører elever.

I juni ble lederen av Boko Haram drept av utbrytergruppen IS i Vest-Afrika. Etter det har mange Boko Haram-krigere overgitt seg, mens andre fortsetter dødelige angrep også mot hæren.

Oppropet kan leses på www.stefanus.no/aktuelt

Boko Haram har terrorisert Nigeria i 12 år. Foto: Shutterstock

Libanon mangler strøm

I Libanons kollaps har også strømforsyningen sviktet. Vår samarbeidsmenighet Resurrection Church i Beirut melder at det er strøm bare en til fire timer om dagen. Resultatet er tomme bakerier, hardt pressede sykehus og en rekke virksomheter på randen av konkurs.

Menigheten planlegger å hjelpe fattige familier med reserveløsninger: oppladbare lamper og lamper basert på solenergi og alternative varmekilder for vinteren.

Stefanusalliansen bidrar økonomisk.

Vil hjelpe afghanske flyktninger

En kirkelig organisasjon i Tyrkia vil hjelpe afghanske flyktninger som prøver å krysse grensen fra Iran. Stefanusalliansen støtter dem økonomisk.

Tyrkia har lenge hatt en strøm av flyktninger fra Syria og Irak, og også fra Afghanistan. Etter Talibans maktovertagelse, øker trykket fra Afghanistan, gjennom Iran. Mellom 800 og 1500 mennesker forsøker å komme seg inn i Tyrkia hver dag. Mange behandles uverdigg av politiet i Iran.

I Tyrkia er deres skjebne uavklart. Vil de få internasjonal beskyttelse? I løpet av høsten er det ventet en flyktningkrise.

Vår støttespiller i Tyrkia planlegger for å kunne hjelpe flyktninger på forskjellige måter. Magasinet Stefanus vil komme tilbake til dette.

Tyrkia har sterk pågang av flyktninger, her fra Syria. Foto: Shutterstock

Støtter «Søndag for de forfulgte»

Magasinet Stefanus har fortalt at ildsjelen Eli Minde har skrevet brev til preses Olav Fykse Tveit i Den norske kirke og bedt om sterkere kirkelig engasjement for «Søndag for de forfulgte».

Nå har Fykse Tveit svart. Han skriver at han deler engasjementet for forfulgte kristne og kampen for trosfrihet, både i Norge og internasjonalt.

– Jeg er imponert over arbeidet som Stefanusalliansen gjør, og glad for det nære samarbeidet som finnes mellom denne organisasjonen og Den norske kirke, skriver Fykse Tveit og legger til:

– Etter blant annet oppfordring fra Mellomkirkelig råd og Stefanusalliansen markerer Den norske kirke «Søndag for forfulgte» hver andre søndag i november. Men omfanget og uttrykket dette får varierer nok fra menighet til menighet.

– Bispemøtet stiller seg fullt bak oppfordringen til menighetene om å markere «Søndag for forfulgte», og jeg vil vise til arbeidet som blant annet er gjort i Bjørgvin når vi snakker om dette på bispemøtet i oktober, skriver Fykse Tveit.

Olav Fykse Tveit støtter «Søndag for de forfulgte». Foto: Den norske kirke

KASTET PÅ DØR, TRUES MED FENGSEL

Politiet brukte vinkelsliper da de brøt seg inn for å stenge kirken til pinsemenigheten Nytt Liv i Minsk, hovedstaden i Hviterussland.

■ **Nå trues pastoren** med fire års fengsel dersom de fortsetter å holde gudstjenester på parkeringsplassen.

Kirken har holdt gudstjenester utendørs hver søndag i snø, regn og varmt solskinn siden offentlige tjenestemenn 17. februar beslagla bygget.

Menigheten kjøpte et tidligere fjøs i 2002 og gjorde det om til et moderne forsamlingshus. Gjentatte ganger er det søkt om å få registrert bygget som kirke. Men myndighetene har nektet. I Hviterussland er det forbudt å holde gudstjenester i bygg som ikke er godkjent for formålet.

Fire års fengsel

Pastor Vyacheslav Goncharenko har gjennom sommeren fått advarsler både i Republikkrådet, Overhuset i Parlamentet, og fra byadministrasjonen i Minsk.

Byadministrasjonen advarer om administrativ straff eller fengsel i opp til fire år for å organisere ulovlige møter.

Men kirken vil fortsette å holde gudstjenester ute.

– Dette er risikabelt, innrømmer pastoren i et intervju med nyhetstjenesten Forum 18, som følger situasjonen i landene i den tidligere Sovjetunionen.

– Men vi fortsetter å be. Av erfaring vet vi at alt kan endres.

Gir ikke opp

Menigheten vil kjempe for sine rettigheter og forhandle. Lederen for avdelingen for ideologi, religion og etniske saker i Minsk bys eksekutivkomité, Anna Koronevskaya, vil ikke kommentere saken.

– Kirkens ledere har all informasjon, sa hun til Forum 18 fra Minsk den 19. august.

Pastor Vyacheslav Goncharenko har ledet gudstjenester utendørs siden februar, i all slags vær. Foto: New Life Minsk

Ifølge myndighetene er det forbudt å holde gudstjenester utendørs uten godkjenning.

I juni trådte det i kraft endringer i en lov om større offentlige samlinger fra 1997. Å holde slike møter uten tillatelse er straffbart. Selv om det ikke er noen referanse til religiøse organisasjoner, kan loven også ramme dem, sier en Minsk-basert menneskerettighetsadvokat.

Påstår at naboer klager på støy

Både Republikkrådet og byadministrasjonen henviser til at naboer har klaget på støy fra høyttalerne under utegudstjenestene.

Pastor Goncharenko sier at menigheten selv bare én gang har fått klage og at de da umiddelbart skrudde ned volumet.

Han sier at av hensyn til naboene har de gudstjenestene midt på dagen, og de varer bare en time.

– Vi vet ikke om folk sender klager til byadministrasjonen. Vi får også mye sympati, sier pastoren.

Avviser tilbud

Byadministrasjonen har tilbudt to kulturhus som de kan leie. Begge ligger sørøst i Minsk, ifølge pastoren altfor langt fra menighetens folk som bor i vestlige Minsk.

– Ett av lokalene er dessuten for dyrt, det andre er for lite. Dessuten lever menigheten av gaver som ikke kommer til faste tider. Å betale leie er derfor ikke så trygt som å eie, sier han. ■

LES MER, SEND APPELL

Vil du sende appell for menigheten? Last ned brev fra nettsiden, skriv ut, signer og send. www.stefanus.no/engasjer-deg/appellvenn

Mennesker blir diskriminert, fengslet og drept for sin tro. Ofte er det ingen som ser det. Når urett blir synlig og kjent, kan kampen for trosfrihet begynne.

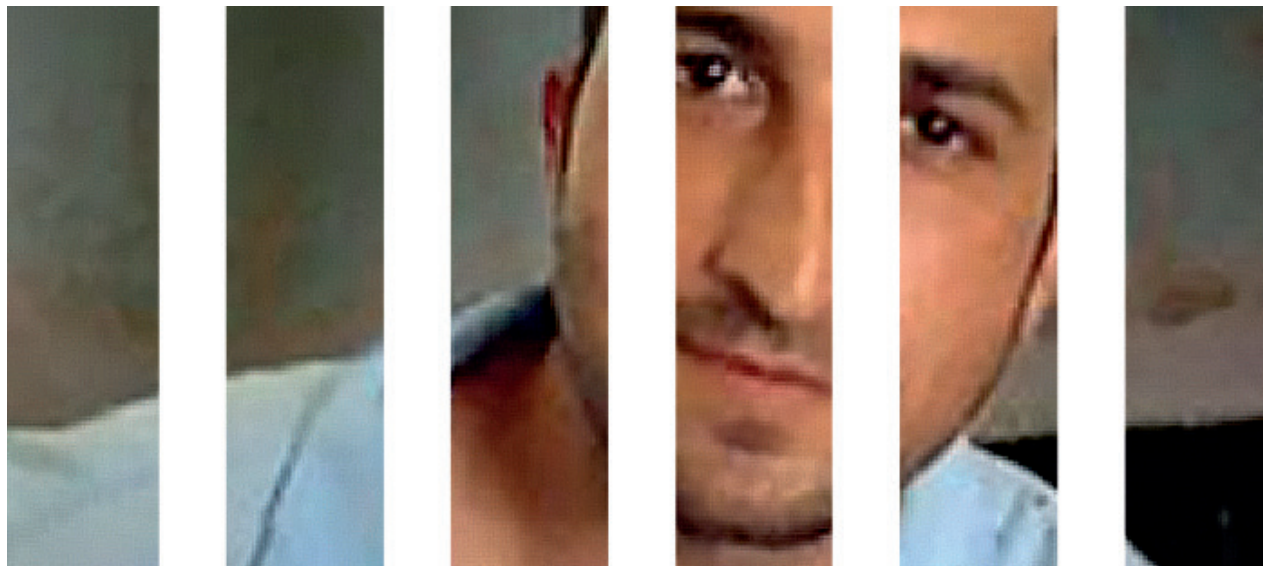

Abonner på **BREV FOR TROSFRIHET** på **e-post** fra Stefanusalliansen

Hvorfor dette brevet på e-post? Historiene om bruddene på trosfriheten er så mange at vi ikke på langt nær har plass i Magasinet Stefanus. Noen saker er det også viktig å få ut raskt. Papirmagasinet har portrett- og dybdeintervjuer og de større nyhetssakene. Mens brev for trosfrihet på e-post, sammen med sosiale medier, holder deg løpende oppdatert med de viktigste sakene mellom hver utgivelse av magasinet. Meld deg på via denne webadressen: kampanje.stefanus.no/brev-for-trosfrihet/ eller **skann over QR-koden** med mobilkameraet ditt og registrer deg på nettsiden! Du vil motta nyhetsbrevet ca. hver 14 dag (gratis) og du kan når som helst melde deg av. **Takk for at du bryr deg om de forfulgte sak!**

«**Husk på dem som sitter i fengsel, som om dere var lenket sammen med dem...**»

Hebr. 13,3

Akkurat nå, i det beryktede Evin-fengselet i Teheran, sitter pastor og tobarnsfar Yousef Nadarkhani fengslet. Han soner en dom på 10 år for «frafall fra troen» og for «evangelisering».

Vil du gi en gave til kampen for trosfangers frihet? Din gave benyttes til å synliggjøre urett som begås og til å protestere mot myndigheters brudd på trosfiheten. Du bidrar også med advokathjelp, mat og legehjelp til mennesker som sitter fengslet. Du hjelper trosfangers familier i Pakistan med mat og hemmelig bosted. Din gave bidrar også til at pastorer og andre kristne i land som Iran får støtte og veiledning om hvordan de kan leve sine liv under stor fare for å bli fengslet, og hvordan takle diskriminering og overgrep på ulike måter. *Du kan lese mer på s. 4-8 i Magasinet Stefanus.*

Vis dem at de ikke er glemt!

GAVEEKSEMPEL:

En måneds undervisning og veiledning for en pastor.

kr 280,-

GAVEEKSEMPEL:

To uker med mat og hemmelig bosted for en familie som må leve i skjul.

kr 850,-

VIPPS din gave til **19013** merk med ditt mobilnr. + **frihet**
Gavekonto 3000 14 57922